

Інформація до проекту роботи/розробки (для подальшої публікації)

Секція: Економічні перетворення, демографічні зміни та добробут

Назва проекту: Формування взаємодії стейкхолдерів освіти, науки та бізнесу в умовах інноваційної економіки

Тип роботи (наукова робота, науково-технічна (експериментальна) розробка (зайве викреслити)).

Організація-виконавець: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

АВТОРИ ПРОЄКТУ:

Керівник проекту (П.І.Б.):

Остапенко Вікторія Миколаївна

Науковий ступінь: канд. екон. наук **вчене звання:** доц.

Місце основної роботи: доцент кафедри митної справи Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Проект розглянуто й погоджено рішенням наукової (вченої, науково-технічної) ради (Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця) від "27" жовтня 2021р., протокол № 8.

Інші автори проекту: Птащенко Олена Валеріївна, Перепелюкова Олена Василівна, Чепель Маргарита Ігорівна, Шаповалова Аліна Олександрівна, Касенкова Катерина Віталіївна, Марчук Аліна Андріївна

Пропоновані строки виконання проекту: з 01.01.2022 по 31.12.2023

Обсяг фінансування (до 3 років): 1254,15 тис. грн., зокрема на 1-й рік 610,000 тис. грн., на 2-й рік 644,150 тис. грн.

1. АНОТАЦІЯ

Питання інноваційного розвитку національної економіки є актуальними, адже завдяки взаємодії освіти, науки та бізнесу досягається ефект синергії – отримуються необхідні результати у вигляді ефективних заходів досягнення значного економічного та соціального зростання в державі. Актуальність даного дослідження визначається об'єктивною необхідністю комплексності державної інноваційної політики, що має передбачати координацію зовнішніх та внутрішніх складників економічної, соціальної, науково-технологічної, воєнної, інформаційної політики держави. Особливу значущість проблема взаємодії стейкхолдерів освітніх, наукових та бізнесових трансформацій набуває за умов обмеженості ресурсного забезпечення та фінансових можливостей, що недостатні в глобальному просторі. Все це зумовлює необхідність подальших досліджень в напрямку створення сприятливого законодавчого, інституційно-організаційного та методичного забезпечення, спрямованого на забезпечення підвищення якості економічного, соціального і гуманітарного розвитку, забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу.

В проекті визначено проблему, мету та завдання дослідження, сформувано комплекс гіпотез, визначено підходи та методи щодо побудови системи взаємодії стейкхолдерів освіти, науки та бізнесу з метою забезпечення інноваційної економіки, ефективності їх функціонування на національному освітньому ринку, конкурентоспроможності на світовій арені та здатності гнучко змінюватися у відповідності до світових тенденцій.

2. ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇЇ АКТУАЛЬНІСТЬ

Відповідно до Національної економічної стратегії на період до 2030 року, забезпечення інноваційного випереджального економічного зростання сприятиме людському розвитку через відповідну якість освіти, науки, медицини, культури та навколишнього природного середовища. Стратегією визначено такі орієнтири, принципи та цінності в економічній політиці, як розвиток підприємництва, інновацій і талантів, з очікуваним результатом виконання Стратегії є визначення та суспільна підтримка стратегічного курсу держави в економічній сфері, послідовна реалізація якого дасть змогу стимулювати розвиток інновацій і модернізацію секторів економіки для забезпечення їх конкурентоспроможності на міжнародному ринку.

Сьогодні українська освіта та наука не відповідає ані сучасним запитам з боку особистості та суспільства, ані потребам економіки та світовим тенденціям. Саме тому необхідна системна трансформація сфер освіти, науки та бізнесу, що обумовлено вимогою сформулювати запит на якісну підготовку дослідників та якісні розробки в галузі фундаментальних і прикладних наук, скоротити розрив між дослідженнями та впровадженням їх результатів, інтегрувати вищу освіту й науку України в освітній та дослідницький простір ЄС.

Проект присвячено вирішенню наукової проблеми неефективної взаємодії освіти, науки та бізнесу, що заважає створенню та впровадженню інноваційної моделі економічної діяльності. В результаті дослідження передбачено визначення цілей і пріоритетів, конкретних значень індикаторів освітньої, наукової та економічної, їх досягнення на певну перспективу з одночасним формуванням відповідних механізмів та інструментів реалізації у забезпеченні інноваційної моделі національної економіки.

3. МЕТА ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

Мета дослідження – розробка теоретико-методичного забезпечення і практичних рекомендацій спрямованих на формування взаємодії стейкхолдерів освіти, науки та бізнесу в умовах інноваційної економіки. Відповідно до мети поставлено такі завдання: сформулювати концептуально-методологічні засади процесу взаємодії стейкхолдерів освіти, науки та бізнесу в умовах інноваційного розвитку національної економіки; побудувати структурно-функціональну модель взаємодії у ланцюзі «економіка – освіта – наука – інновації»; розробити методичний підхід до оцінювання рівня трансформації компонентів «освіта-наука-бізнес» в процесі забезпечення інноваційності національної економіки; удосконалити методичне підґрунтя визначення каталізаторів та інгібіторів впливу економічних, освітніх і наукових трансформацій на забезпечення інноваційного розвитку національної економіки; розробити методичний підхід щодо адаптивного використання доцільних форм співпраці між закладами освіти, науки та бізнесу в умовах розвитку інноваційної економіки у світовому господарстві; запропонувати методичне забезпечення фінансового стимулювання та державної підтримки компонентів «освіта-наука-бізнес» з метою забезпечення інноваційного розвитку національної економіки; запропонувати стратегічні орієнтири взаємодії стейкхолдерів освіти, науки та бізнесу в умовах інноваційної економіки; обґрунтувати напрями державної підтримки взаємодії стейкхолдерів при трансформації освітніх, наукових та бізнесових компонентів забезпечення інноваційної економіки.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОЄКТУ ТА ЇХ НАУКОВА НОВИЗНА

У результаті виконання проєкту будуть отримані такі результати, зокрема: визначено концептуальні засади процесу взаємодії стейкхолдерів освіти, науки і бізнесу з урахуванням чинників, факторів, принципів й обмежень трансформації освітніх, наукових та бізнесових компонентів забезпечення інноваційного розвитку національної економіки; побудовано структурно-функціональну модель взаємодії у ланцюзі «економіка – освіта – наука – інновації»; обґрунтовано каталізатори та інгібітори впливу взаємодії економічних, освітніх і наукових трансформацій на розвиток інноваційної економіки в контексті міжнародного досвіду; побудовано структурно-функціональну модель взаємодії у ланцюзі «економіка –

освіта – наука – інновації»; визначено систему кількісних та якісних показників взаємодії освітніх, наукових та бізнесових стейкхолдерів; розроблено імітаційну модель механізму визначення впливу каталізаторів та інгібіторів впливу взаємодії економічних, освітніх і наукових трансформацій на інноваційний розвиток національної економіки, на основі відокремлення ключових кількісних та якісних критеріїв інноваційної економіки; запропоновано методичний інструментарій поширення процесів взаємодії стейкхолдерів освіти, науки та бізнесу в умовах інноваційної економіки; відокремлено заходи щодо організації постійного моніторингу поточного стану і динаміки дотримання інноваційних критеріїв державної політики у соціальних та економічних аспектах; надано пропозиції щодо імплементації механізмів стратегічного управління освітньою, науковою та бізнесовою компонентами в контексті розробки напрямів державної політики підтримки взаємодії стейкхолдерів та інноваційної економіки, що передбачає створення відповідного законодавчо-нормативного забезпечення.

5. НАУКОВА ТА/АБО ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ

Інструменти та заходи фіскального стимулювання та державної підтримки взаємодії «освіта-наука-бізнес», які будуть застосовуватися до закладів освіти та науки й роботодавців, дозволити спрямувати додаткові кошти на освітні, наукові та інноваційні розробки та виявити основні резерви посилення конвергенції, спрямовані на активізацію наукової діяльності та підвищення якості наукових розробок закладами вищої освіти. Пропозиції щодо змін до Податкового кодексу України, дозволять організувати форми взаємодії з високотехнологічним виробництвом, а також забезпечити державно-приватне партнерство у сфері надання освітніх послуг та наукових розробок. Результати дослідження можуть бути використані у практичній діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, ЗВО, державних підприємств, організацій та установ та приватних бізнес-структур. Також результати дослідження можуть використовуватись при планування доходів та видатків державного та місцевих бюджету України.

Керівник проекту:

Вікторія ОСТАПЕНКО

